

Ne, lažnik pa res nočem biti!

2. Še enkrat: junaštvo.

Nsak boj zoper katerikoli greh je bolj ali manj težak in nevaren. Boj zoper laž pa še posebej; in sicer je zlasti iz dveh vzrokov tako zelo nadležen ta boj. Za laž je namreč zelo velikokrat vabljiva prilžnost, skušnjava zelo mnogoštevilna. Sedaj se ti zdi, da bi z nobeno rečjo ne mogel tako lahko in na tihem poravnati kake jako nadležne zadrege, kakor z lažjo. Drugikrat se ti zopet vidi, da svojih tovarišev in prijateljev ne bi mogel nikakor drugače boljše kratkočasiti, kakor z lažjo. Ali pa je kateri izmed njih v jako neljubi zadregi; brž ti pride na misel, kaj pa, ko bi ga z lažjo izrezal? Še celó s to ostudno skušnjava te bo morda motil satan, da bi se z lažjo maščeval zoper svojega bližnjika, če si mu kaj nevoščljiv ali sovražen. Enake skušnjave motijo človeka vse življenje; nevarne so celó najboljšim ljudem.

In vendar se ne smemo zlagati, ko bi z lažjo mogli še toliko koristiti, ko bi celo mogli z lažjo rešiti vse duše iz vic.

Drugič je pa boj zoper laž tudi zato tako silovit, ker je skušnjava včasih zeló velika, in resnico obstati zelo težko; kakor ste se že lahko prepričali iz one prelepe dogodbe s Tirolskega, ki sem vam jo zadnjič povedal.

Za zmago v boju pa ni nobena reč tako potrebna in odločilna kakor vztrajno junaštvo. Tudi za vas, mladi čitatelji, bo treba junaškega poguma, če imate res trdno voljo, da se nikdar ne boste lagali. Zato vam v večje utrjenje vašega dobrega sklepa pridenem danes še ganljivo dogodbo o dečku, ki je bil pripravljen rajše umreti nego lagati.

Angleška barka je odplula iz Liverpula proti Ameriki. Četrty dan po odhodu zapazijo med zaboji in raznim blagom skritega dečka. Deček ni imel ne očeta ne matere, ne sestre ne brata, nikakoršnega prijatelja in varuha. Nihče ni poznal devetletnega otroka, ki je bil jako slabo oblečen, sicer pa poštenega, nedolžnega obraza.

Privedejo ga k poveljniku barke. Ta ga ostro ogovori: „Kako si se predrznil skrivaj se splaziti na barko?“

„Moj očem so me sem privedli“, odgovori boječi deček, „ker pravijo, da me ne morejo več prerediti, pa tudi denarja nimajo za pot do Halifaksa, kjer stanujejo moja teta.“

Poveljnik pa noče verjeti, ker je bil že premnogokrat nalagan. Dan za dnevom ga poprašuje, odkod in kaj da je; a deček zmiraj enako odgovarja, ne več ne manj. Slednjič se poveljnik naveliča, zgrabi dečka za vrat, ga nerahlo strese ter pravi, da ga bo na jadrnik obesil, ako v desetih minutah ne pové resnice. Ubogi otrok brez prijatelja in zagovornika trepeta pred ostrim poveljnikom. Veliko ljudi se zbere okrog nju. Poveljnik drži uro v roki in šteje minute. Deček postaja blede, vendar drži glavo po konci. Solzé mu zalijejo oči. Osem minut je že minulo.

„Še dve minuti ti je živeti“, zagrozi poveljnik. „Govôri resnico in reši si življenje, mladič!“

„Ali smem moliti?“ vpraša otrok in milo pogleda v zarjaveli obraz trdosrčnemu možu. Poveljnik prikima, a ne reče nobene besede.

Pobožni deček poklekne, sklene roke, povzdigne oči proti nebesom ter moli očenaš in češčenamarijo, potlej pa še pristavi: „Preljuba nebeška Mati, vzemi me k sebi v nebese. Pripravljen sem umreti, lagati pa ne morem!“

Vseh oči so bile vanj obrnjene, od raznih strani so se čuli vzdih; celó poveljnik je bil ginjen. In komu bi se tak ne prikupil? Ubogi, zapuščen deček je pripravljen umreti za resnico! Umreti more; lagati se — nikdar ne! Bog mu je poplačal. To se vé, da se mu ni nič žalega zgodilo, še veliko prijateljev si je pridobil, od vseh strani so ga z darovi obsipali.

